

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН
БУЛАГ”ИЙН АЛТНЫ ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН” 2024 ОНЫ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

*Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-014506
Регистрийн дугаар:2851326*

Хянасан:

БОУАӨЯ-ны ХБОБХГ азрын мэргэжилтэн

Төв аймгийн БОАЖГазрын мэргэжилтэн.....

Биелэлтийг тайлагнасан:

“Монжин далай” ХХК-ний ерөнхий захирал:..... Л.Пүрэвдаваа

“Монжин далай” ХХК-ний байгаль орчны мэргэжилтэн Б.Болдтөмөр

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Гарчиг

ОРШИЛ	4
1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	4
2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	5
2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	5
2.2. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	6
2.3. Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт	7
2.4. Ургамал, амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалах аргууд	8
3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	8
4. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	9
6. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	10
7. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	10
8. ОСОЛ, ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	11
9. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	12
10. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	13
11. АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ШААРДЛАГААР БИЕЛҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ	14
12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ 14	
13. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	15
14. ДҮГНЭЛТ	15

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зургийн жагсаалт

Зураг 1. Ажилчдын хотхон.....	5
Зураг 2. Цэвэр ба бохирын нуурнаас дээж авч буй байдал.....	7
Зураг 3. Агаарын тоосжилт хэмжилт хийж байгаа байдал.....	7
Зураг 4. Үржүүлгийн талбайд ургаж байгаа мод.....	9
Зураг 5. Талбайд мод тарьж байгаа нь.....	9
Зураг 7. Дүйцүүлэн хамгаалахаар техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай.....	10
Зураг 8. Шимт хөрс, засварын талбайгаас хөрсний дээж авч байна.....	14
Зураг 9. Сургалтын явц.....	15

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1. Талбайн булангийн цэгүүдийн газарзүйн солбилцол /MV-014506/.....	4
Хүснэгт 2. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт.....	5
Хүснэгт 3. Усан орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт.....	6
Хүснэгт 4. Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт.....	7
Хүснэгт 5. Ургамал амьтны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт.....	8
Хүснэгт 6. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлт.....	12
Хүснэгт 7. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө болон биелэлт.....	14

Хавсралтын жагсаалт

Хавсралт 1. Ус ашиглах зөвшөөрөл.....	16
Хавсралт 2. Гүний худгийн усны дээж /шүлтүүргүй/ шинжилгээ MNS 0900:2018.....	17
Хавсралт 3. Технологийн усны дээж шинжилгээний дүн.....	17
Хавсралт 4. Ус ашиглах гэрээ.....	18
Хавсралт 5. Усны төлбөр төлсөн баримт.....	19
Хавсралт 6. Газар ашиглалтын гэрээ.....	20
Хавсралт 7. Газрын төлбөр төлсөн баримт.....	21
Хавсралт 8. БО –ны нөхөн сэргээлтийн барьцаа 50% төлсөн баримт.....	22
Хавсралт 9. Засварын талбай дахь хөрсний дээжний шинжилгээний дүн.....	23
Хавсралт 10. Шимт хөрсний дээж шинжилгээний дүн.....	24
Хавсралт 11. Хог хаягдлын гэрээ.....	25
Хавсралт 12. Хог хаягдлын төлбөр төлсөн баримт.....	26

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

ОРШИЛ

Манай компани нь байгаль орчинд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, байгалийн унаган төрхийг аль болох хадгалах, биологийн нөхөн сэргээлтийг стандартын дагуу өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэх бодлого баримталж, байгаль орчны бодлого зорилгод нийцсэн арга хэмжээнүүдийг авч, биелэлтийг ханган ажилладаг. Үүнд:

- ☆ Байгаль орчны бохирдолтоос сэргийлэх, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглах зорилгоор байгаль орчинд учрах сөрөг нөлөөллийг тодорхойлж, сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг авах зорилгоор байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хийлгүүлэх
- ☆ Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, тогтоомж холбогдох дүрэм журам стандартыг дагаж ажиллах
- ☆ Олборлолт болон уурхайн үйл ажиллагааны бүхий л үе шатанд байгаль орчны асуудлыг тусган хэрэгжүүлэх хамаарна.

Энэхүү байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан нь тус оны ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө болон байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний заалтуудыг ханган ажиллахад чиглэсэн болно.

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Цагаан булаг нэртэй MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай нь Улаанбаатар хотоос баруун хойш 200 км, Төв аймгийн Заамар сумын төвөөс баруун хойш 20 км, "Шижир алт" суурингаас 15 км зайд, байр зүйн зургийн М-48-138 нэрэлбэрт орших ба талбайн булангийн цэгүүдийн газар зүйн солбилцолыг хүснэгтээр үзүүлэв. Бүс нутгийн хувьд Хэнтийн нурууны баруун хойд хэсэгт, Заамарын нуруу, Туул голын ай сав газарт, дэд бүтцийн тааламжтай нөхцөлд байрладагаараа онцлогтой.

Хар, хар хүрэн ойн үнсэнцэр хөрстэй, талбай орчмын хөрсөн бүрхэвч уулын хүрэн шороон хөрсийг карбонаттай, хархүрэн, хүрэн, цайвар, нугархаг хэмээн таван дэд хэв шинжид ангилдаг. Талбай орчмын хөрс нь хархүрэн ангилалд хамаарч байгаа юм. Ургамлын байгалийн бүс бүслүүрийн ангиллын хувьд Заамар сумын нутаг нь цөлийн хээр, өндөр уулын, уулын ойт хээр, уулын хээр, бэлчээрийн бус, хээр ба хуурай хээр гэсэн ангилалд хамаарна.

Хүснэгт 1 Талбайн булангийн цэгүүдийн газарзүйн солбилцол /MV-014506/

Д/д	Уртраг	Өргөрөг
1	104° 33' 55.32"	48° 24' 3.47"
2	104° 33' 55.32"	48° 24' 27.93"
3	104° 32' 41.01"	48° 24' 47.1"
4	104° 32' 41.58"	48° 24' 3.44"

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
 ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
 ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зураг 1 Уурхайн ажилчдын хотхон

**2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
 ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

“Монжин далай” ХХК нь байгалийн баялгийг ашиглаж, үйл ажиллагаа явуулж байгаагийн хувьд оршин буй нутгийн байгаль орчныг хамгаалахад үйл ажиллагааныхаа нэг хэсгийг чиглүүлэх үүрэгтэй.

2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ

Хүснэгт 2 Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Төлөвлөгөө	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Уурхайн тоног төхөөрөмж, авто тээврийн хэрэгслээс үүсэх хорт хийн ялгарлыг бууруулахын тулд ашиглагдаж байгаа тээврийн хэрэгсэлд утааны шүүлтүүрүүдийн бүрэн бүтэн байдлыг шалгаж, тос маслыг тогтоосон хугацаанд нь солих	Уулын мастер	250 мот/цаг тутамд тээврийн хэрэгслүүдийн тос, маслыг сольж байсан.
2.	Агаарын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор дотоод тээврийн замыг тогтмол услах	Уулын мастер	Зам усалгааны ажлыг тогтмол хийж гүйцэтгэж байсан.
3.	Мөн агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийг тогтоох, бууруулахын тулд хяналт шинжилгээг тогтмол хэрэгжүүлэх	Уурхайн дарга	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан агаарын шинжилгээг хийлгэсэн ба шинжилгээний дүнг хавсаргав.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

4. Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хуулийн дагуу уурхайд ашиглагдаж байгаа тоног төхөөрөмжүүдийнхээ төлбөрийг төлнө. Тээврийн хэрэгслийн төлбөр, татварыг бүрэн төлж ажилласан.

2.2. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ

Усны нөөцийг хамгаалах үүднээс технологит ашиглах усны хэмжээг бага байлгах үүднээс анхаарч ажилласан. Баяжуулах буюу элстэй шороог угаахад хэрэглэж буй усыг 30%-ийг сэлбэн 70%-ийг эргүүлэн ашигласан.

Хүснэгт 3 Усан орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Төлөвлөгөө	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Сав газартай гэрээ байгуулан ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах	Компаний захирал	Сав газартай байгуулсан гэрээ болон ус ашигласан төлбөр төлсөн баримтаа хавсаргав.
2.	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу шинжилгээ хийлгэх	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Шинжилгээний хариу шалгуур үзүүлэлт нь хавсралтад тусгагдав.
3.	Унд ахуйн усанд эрүүл ахуйн болон хамгаалалтын бүсийг тогтоож бүсэд мөрдөх журмыг сахин ажиллах		Бүсэд мөрдөх журмыг боловсруулан, нийт ажилчдад танилцуулсан.
4.	Уурхайн унд ахуйд хэрэглэж буй худагт тоолуур тавих	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Унд ахуйд хэрэглэж буй уст цэгтээ тоолуурж тавьж, орон нутгийн байгаль орчны байцаагчаар акт үйлдүүлэн баталгаажуулан ажилласан.

Зураг 2. Цэвэр ба бохирын нуурнаас дээж авч буй байдал

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
 ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
 ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зураг 3. Агаарын тоосжилт хэмжилт хийж байгаа байдал

*2.3. Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт
 Хүснэгт 4 Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт*

№	Төлөвлөгөө	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Газар эзэмших гэрээгээ Заамар сумын ЗД-тай байгуулах, төлбөрөө төлөх	Компанийн захирал	Гэрээ болон төлбөр төлсөн баримтаа хавсаргав.
2.	1.5 га талбайд дотоод овоолгоор техникийн нөхөн сэргээлт хийх	Байгаль орчны мэргэжилтэн, уулын мастер	Нөхөн сэргээлтээ сум орон нутагт хүлээлгэн өгсөн тухай акт хавсаргав.
3.	Хуулсан шимт хөрсийг хадгалж хамгаалах	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Шимт хөрсийг хэлбэршүүлэн хадгалсан бөгөөд 2024 онд шимт хөрсийг ашиглах учраас ургамалжуулах ажил хийгдээгүй.
4.	Засварын газраас өөр газарт тос, масло асгарсан тохиолдолд асгарсан хэсгийг элс асгаж, саармагжуулан бохирдсон хөрсийг авч зайлуулах	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Засварын талбайгаас өөр газарт тос, масло асгарсан тохиолдол бүртгэгдээгүй ба саармагжуулах бүтээгдэхүүнүүд бэлэн байгаа билээ.
5.	Тоног төхөөрөмжийн тос масло солих газрын хөрсийг хамгаалах	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Хамгаалах талбайг бэлтгэн, асгаралтын үед шаардагдах элс, шингээгч материалуудыг ойр байршуулсан.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

*2.4. Ургамал, амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалах аргууд
Хүснэгт 5 Ургамал амьтны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт*

№	Хийгдэх ажил	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Олон салаа зам гаргахгүй байх	Уурхайн дарга, Байгаль орчны мэргэжилтэн	Өглөө бүрийн ажлын зааварчилгаанд заавар өгдөг. Уурхайн бүсэд мөрдөх байгаль орчны 7 дүрэм, зарчмыг боловсруулан, даган мөрдүүлэх тал дээр ажиллаж байна.
2.	Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайд ургамлын бичиглэл хийнэ.	Байгаль орчны мэргэжилтэн	2025 онд Биологийн нөхөн сэргээлт хийсний дараа талбайдаа ургамлын бичиглэлийг хийнэ.
3.	Цөлжилтөөс хамгаалах ойн тухай хуулийн дагуу уурхайн ашиглалтын талбайд тарьсан модоо арчлах хамгаалах	Компанийн захирал	Өвлийг давж чадаагүй суулгацуудыг хаяж, эрүүл ургаж буй модоо арчлан хамгаалсан.

3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний **1.5 га** талбайд уулын ажил явагдахаар төлөвлөөд байсан бол **1.1 га** талбайд уулын ажил явагдсан. Уурхайн ашиглалтын ажил явагдаж байхад нөхөн сэргээлт буюу дүүргэлтийн ажлыг дотоод овоолгоор зэрэгцээ байдлаар хийдэг. Энэ нь нөхөн сэргээлтийн зардлыг багасгах болоод их хэмжээний гадаад овоолгыг үүсгэн, газрын эвдрэл үүсгэхгүй байх давуу талтай.

Дотоод овоолгоор олборлолт явуулсан талбайн **1.5 га**-д техникийн нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөөд байсан бол **2.0 га** талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийгдсэн байна.

Биологийн нөхөн сэргээлтийг **2024 оны** Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй **2025** оноос хийхээр төлөвлөөд байна.

“**Тэрбум мод**” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд төслийн талбайд 600ш улиас суулгасан. Харин тусгайлан мод үржүүлгийн суулгацын талбай бэлдсэн. Энэ талбайд одоогоор чацаргана 500ш, монос 400ш, шинэс 500ш, голт бор 100ш, буйлс 700ш, бургас 300ш суулгацыг үржүүлж байна.

2025 оноос орон нутагийн санал болгосон талбайд шилжүүлсэн суулгана.

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 4. Үржүүлгийн талбайд ургаж байгаа мод

Зураг 5. Талбайд мод тарьж байгаа нь

Зураг 6. Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

4. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төслийн үйл ажиллагаанаас төсөл хэрэгжих нутгийн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг хамгийн бага байлгах, байгаль орчинд үзүүлэх аливаа сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, тэдгээрийн үр дагаврыг тогтмол хянах, хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд нутгийн иргэдийн оролцоог хангах, дэмжих зарчим баримтлан ажиллах үүрэгтэй.

2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан орон нутгаас санал болгосон 4.0 га-д дүйцүүлэн хамгаалах техникийн нөхөн сэргээлтийг хийж хүлээлгэж өгсөн.

Зураг 7. Дүйцүүлэн хамгаалахаар техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

5. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ тусгагдаагүй.

6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2024 оны олборлолтын явцад төслийн талбайгаас ямар нэгэн археологи, палеонтологийн дурсгал илэрч олдоогүй. Гэвч газрын хөрсөнд булагдсан дурсгал олдвор байхыг үгүйсгэхгүй тул үйлдвэр байгуулах болон бусад ажлын явцад анхаарал болгоомжтой ажиллаж, ямар нэгэн олдвор дурсгал илэрсэн тохиолдолд нэн даруй мэргэжлийн байгууллагад мэдэгдэх шаардлагатай гэх зөвлөмжийг мөрдөж ажилласан.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

7. ОСОЛ, ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2024 онд осол эрсдэлгүй ажилласан байна. Ажилчдын дунд “Тэг Осол эрсдэлгүй ажлын байр” нэртэй уралдааныг сар бүр зохион байгуулж байгаа бөгөөд ажлын хэсэг тус бүрээс шилдэг ажилчдыг урамшуулдаг. Хөдөлмөр аюулгүй байдлын сургалт, өдөр тутмын зааварчилгааг ХАБ хариуцсан мэргэжилтэн өгч байгаа билээ.

Хүснэгт 6. Ургамал амьтны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах, авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Нийт зардал (төг/ жил)	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Аянга цахилгаан	ЦС-ын цахилгаан гүйдэл бүхий тоноглолуудыг бүгдийг нь стандартын дагуу газардуулсан байх.	Цахилгаан гүйдэл бүхий тоноглолуудыг стандартын дагуу газардуулга хийхээс гадна, аянга зайлуулагч зэргийг онц шаардлагатай хэсгүүдэд байршуулсан	Хөрөнгө оруулалтын зардалд тусгагдана	Үйл ажиллагааны туршид	
Гал түймэр	Гал түймрийн үед авч хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг гарган ажиллагсад сургалт зохион байгуулах. Галын аюулын талаар анхааруулга самбарыг эзэмшлийн объект бүрд онцлогийг нь тусган тавих зэрэг арга хэмжээг авах шаардлагатай. Ой хээрийн түймэр гарахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг үйлчлүүлэгчдэд анхааруулах, нэгэнт гарсан тохиолдолд холбогдох байгууллагад яаралтай мэдэгдэж, гал түймрийг богино хугацаанд унтраах аргыг үйлчилгээний ажилтнуудад эзэмшүүлэх	Гал гарч болзошгүй гэх бүх цэгүүдэд гал унтраах багаж хэрэгслүүдээр хангаж тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулж, уурхайн ажилчидын хүрээнд сургалт зохион байгуулж урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлэн ажилласан	200,000	Үйл ажиллагааны туршид	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль, Ой хээрийн түймрээс хамгаалах тухай, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн орчны бүсийн тухай,
Үер	Цогцолборын эзэмшил талбайг хаврын шар ус, хур бороо элбэгтэй үед үерт автахаас сэргийлж ус зайлуулах суваг хоолой, даланг технологийн дагуу мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх нь зүйтэй.	Уурхайн хотхон нь өндөрлөг газар байрлах тул шар усны үер болон хур борооны үерт автахгүй болно	-	-	
Үйлдвэрийн үйл ажиллагаатай холбоотой ахуйн осол аваар болох	Үйлдвэрийн ажилчдад Хөдөлмөр аюулгүй байдлын талаарх сургалтыг улирал тутамд буюу жилд 2 удаа зохион байгуулах	Үйл ажиллагааны хүрээнд хөдөлмөр аюулгүй байдлын талаарх сургалтыг улирал тутамд явуулж байсан	300,000	Үйл ажиллагааны хүрээнд жилд 3 удаа	
	Хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангах	Хувцас хэрэгслээр хангаж ажилласан	Хөрөнгө оруулалтын зардалд тусгагдана	Жилд 1 удаа / өвөл, зуны /	
	Үйлдвэрийн ажилчдыг жилд 1 удаа эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт оруулах	Эмнэлгийн үзлэгт Хамруулж байсан	2,000,000	Жилд 1 удаа	
Нийт зардал			2,500,000.0 төг		

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

8. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Үйл ажиллагааны явцад гарах ахуйн хог хаягдлыг Заамар сумтай гэрээ байгуулан тээвэрлүүлсэн. /Төлбөр төлсөн баримт хавсаргав/ Мөн байгальд шууд хаягдах хаягдлын хэмжээг багасгахын тулд эх үүсвэр дээр нь ялган ангилалт хийх хогийн савыг уурхайн хотхон байрлуулан, ялган ангилалт хийж, ажилчдад хог хаягдлын хор уршиг болон ялган ангилалтын үр ашгийн талаарх сургалтуудыг орсон.

Хүснэгт 2. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Хийгдэх ажил	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Зарим хаягдлыг нэгдсэн журмаар сумын хогийн цэгт хаях		Засаг даргатай хийсэн гэрээг хавсралт хэсэгт оруулав.
2.	Ахуйн хог хаягдлаа эрх бүхий байгууллагатай гэрээ байгуулан тээвэрлүүлнэ.	Компанийн захирал	
3.	Хог хаягдлын төлбөрөө төлөх		Төлбөр төлсөн баримт хавсаргав.
4.	Ахуйн шингэн хаягдал гүний усыг бохирдуулж байгаа эсэхэд бохир усны химийн шинжилгээ хийлгэх		Хяналт шинжилгээний ажлаар гүний худагнаас усны дээж авч шинжилгээнд өгсөн ба шинжилгээний дүнг хавсралтад оруулав. Хаягдал усны гэрээ, дүгнэлтийг гаргуулсан бөгөөд хаягдал ус зайлуулах зөвшөөрөлтэй.
5.	Ахуйн бохир ариутгах, халдваргүйжүүлэх, задлах бодис худалдан авах	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Ахуйн бохироо Тамир-ЭМ бэлдмэлээр ариутган халдваргүйжүүлэн, задалдаг.
6.	Уурхайн техникт ашигласан тос, малыг хаягдал тос боловсруулах үйлдвэрт нийлүүлэх		Одоогоор хаягдал тосыг цуглуулах ажил хийгдэж байгаа бөгөөд “Алтан Оршихуй” ХХК-тай гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Гэрээг хавсаргав.
7.	Ахуйн хатуу хог хаягдлаа ангилах хогийн савнуудыг байрлуулах		Уурхайн хотхонд хуванцар сав, шил болон лааз, цаасан хаягдлуудыг ялгах тасалгаа бүхий тагтай сав хаягдал төмөр ашиглан хийж, байрлуулсан.
8.	Хаягдлаас гарах дахин ашиглагдах түүхий эдийг ялгах		Ялган ангилаад хурааж байна.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг тус оны 8 сард “Ногоон эко мандала” ХХК-аар хийлгүүлсэн. Тус хөтөлбөрийн хүрээнд хөрс, уснаас дээж авч итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлж мөн агаар дахь тоосжилтын хэмжээ болон дуу, чимээ, харьцангуй чийгшил зэрэг үзүүлэлтүүдийн хэмжилтийг хийсэн.

Хяналт шинжилгээний дээж	Хяналт шинжилгээний үзүүлэлт	2024 оны хяналт шинжилгээний хэлбэр, зардал	Хяналт шинжилгээ явуулах хугацаа	Хяналт шинжилгээ явуулах байршил	Хяналт шинжилгээ хийх багаж, холбогдох стандарт
Агаар	Агаар орчны бохирдол агаар дахь тоосны агууламж, NO ₂ . SO ₂ CO -ын агууламж, дуу чимээ	Агаарын шинжилгээний 3 цэгт жилд 1 удаа хэмжилт хийлгэнэ. 1 цэгт нэг удаагийн хэмжилт -36,000*3 =108000 төг	Жил бүрийн 8 дугаар сард	Уурхайн карьер, Уурхайн зам, Ажилчдын хотхон	Агаарын тухай хууль, Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль, Агаарын чанар-хот суурин газрын гадаад орчны агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ MNS 6063: 2010, Агаарын чанар техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585: 2016
Ус	Ажилчдын унд ахуйд ашигладаг усыг бактериологи болон ундны усны ерөнхий шаардлага, цэврийн болон бохирын нуурын усыг гадаргын ус болон хүнд металлын шинжилгээнд өгөх	Унд ахуйн ус- Бактериологи – Усны химийн ерөнхий шинжилгээ – Цэвэр усны хими- Бохир усны хими – Хүнд металл- Нийт – 197 500 төгрөг “БОХЗТ лаб” ХХК	Жил бүрийн 8 дугаар сард	Унд ахуйн усны гүний худаг, цэврийн болон бохирын нуур	Усны тухай хууль, Хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэршүүлсэн бохир ус, Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015, Газрын доорхи усыг бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 6148:2010, Ундны усны, эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900: 2018, Байгаль орчны аялал жуучлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 2018 оны 04 сарын 05 өдрийн А82/128 тоот тушаалын хавсралт. Ахуйн хаягдал ус зайлуулах цэгээ ус тусгаарлагчаар тусгаарлаж тохижуулах журам
Хөрс	Хөрсний агрохими болон хүнд металлын шинжилгээ хийлгэх мөн тухайн газар дээр хөрсний температур хэмжих	Шимт хөрсний овоолго-1 ширхэг Засварын талбай-1 ширхэг Ажилчдын хотхон-ширхэг Нийт 3 ширхэг = 113 300 төгрөг	Жил бүрийн 8 дугаар сард	Уурхайн шимт хөрсний овоолго, ахуйн бохир усны хаягдал орчимд, нөхөн сэргээсэн талбай, эвдрээгүй газар	MNS3985-87 Хөрсний ариун цэврийн байдлын үзүүлэлтийн нэр. төрөл MNS3310-91 Хөрсний агро химийн үзүүлэлтийг тодорхойлох MNS2305-94 Дээж авах. савлах. тээвэрлэх. хадгалах журам MNS(ISO) 4814:1999. Атом Шингээлтийн Спектрометрээр шинжилгээ хийх

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

**10. АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ШААРДЛАГААР БИЕЛҮҮЛСЭН
АРГА ХЭМЖЭЭ**

Аймгийн Засаг даргын албан шаардлага ирээгүй болно.

Зураг 8. Ажилчдын хотохн, засварын талбайгаас хөрсний дээж авч байна

**11. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

Уурхайн үйл ажиллагаандаа технологийн сахилга батыг чанд баримталж, аваар осолгүй ажиллах талаар байнга анхаарал тавихыг уурхайн дарга хариуцаж ажилласан.

Хүснэгт 3 Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Хийгдэх ажил	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Байгаль орчны удирдлага зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр үүрэг хариуцлагын дотоод журам тогтоож мөрдөх		Байгаль орчны бодлого хөтөлбөр, хяналт шинжилгээ хийх журам, хог хаягдлын цуглуулах, хадгалах ажлын тухай заавар журмуудыг захирлаар батлуулж, ажилчдад танилцуулан дагаж мөрдөн ажиллаж байна.
2.	Уурхайн үйл ажиллагаатай сум орон нутгийн иргэд, ЗДТГ-ын мэргэжилтэн, холбогдох мэргэжилтэнгүүдийг газар дээр нь танилцуулна.	Компанийн захирал Байгаль орчны мэргэжилтэн	Заамар сумын Хайлааст багийн иргэдийн нийтийн хуралд уурхайн үйл ажиллагаа, нөхөн сэргээлт тухайн талаар илтгэл хэлэлцүүлсэн.
3.	Техник болон биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайг сум орон нутаг болон улсын комисст хүлээлгэн өгөх		Орон нутгийн комиссд хүлээлгэн өгсөн акт.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

4. Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОАЖЯ болон Заамар сумын ЗДТГ-т хүргэн өгч байх	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан болон тус оны нөхөн сэргээлт, нийгмийн хариуцлагын тайланг хүргэн танилцуулдаг.

**12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ,
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН
СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

Манай төслийн талбайд айл өрх, өвөлжөө хаваржаа байхгүй бөгөөд нүүлгэх шилжүүлэх ажил болон нөлөөлөлд өртөх оршин суугчдад тайлан тавих ажил хийгдэх шаардлагагүй.

13. ДҮГНЭЛТ

2024 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний дагуу 1.1 га талбайд уулын ажил явагдсан. Дотоод овоолгоор олборлолт явуулсан талбайн 2.0 га-д техникийн нөхөн сэргээлт хийгдсэн байна.

Биологийн нөхөн сэргээлтийг 2025 оноос эхлэн үе шаттайгаар нөхөн сэргээхээр төлөвлөөд байна.

Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээх ажлын хүрээнд орон нутгаас санал болгосон 4.0 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийж хүлээлгэн өгсөн.

“Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд төслийн талбайд 600ш улиас суулгасан. Харин тусгайлан мод үржүүлгийн суулгацын талбай бэлдсэн. Энэ талбайд одоогоор чацаргана 500ш, монос 400ш, шинэс 500ш, голт бор 100ш, буйлс 700ш, бургас 300ш суулгацыг үржүүлж байна.

2025 оноос орон нутагийн санал болгосон талбайд шилжүүлэн суулгана.

2024 оны байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлыг 10-р сард байгаль орчны үнэлгээ, зөвөлгөөний эрх бүхий байгууллага “Ногоон эко мандала” ХХК-аар хийлгэн гүйцэтгүүллээ.

Энэхүү хяналт шинжилгээний хүрээнд уурхайн технологийн ус болон цэвэр усны нууранд гадаргын усны чанар стандартад нийцэж байгаа эсэхэд бохирын нуурын усанд хүнд металлын үзүүлэлт, агууламж хэдий хэмжээтэй байгааг итгэмжлэгдсэн лабораториудад дээж өгч шинжлүүлэн өмнөх сарын үр дүнтэй харьцуулж үзсэн. Тус шинжилгээний дүнгээр цэвэр нуурын ус гадаргын усны стандартад шаардлагын түвшинд, бохирын нуурын хүнд металлын агуулга стандартаас хэтрээгүй үзүүлэлттэй байсан.

Уурхайн ундны усны стандартад нийцэж байгаа эсэх, мөн бактерлогийн шинжилгээ хийлгэсэн. Тус шинжилгээний үр дүнд Ундны ус, Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2005 стандартын хэмжээнээс хэтэрсэн үзүүлэлт илрээгүй стандартын шаардлага хангаж байгаа филтертэй усыг унданд хэрэглэх нь илүү зохимжтой.

Уурхайн засварын газар, ШТС-ын ойролцоо газрын хөрсөнд хүнд металлын шинжилгээ хийлгэсэн бөгөөд стандарт түвшинд байна.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 1. Ус ашиглах зөвшөөрөл

Хавсралт 2. Гүний худгийн усны дээж /шүлтүүргүй/ шинжилгээ MNS 0900:2018

Хавсралт 3. Бохирын нуурны усан дээж шинжилгээний дүн /8 сар/

Хавсралт 4. Цэвэршүүлэх нуурны усан дахь шинжилгээний дүн

Хавсралт 5. Ус ашиглах гэрээ

Хавсралт 6. Усны төлбөр төлсөн баримт

Хавсралт 7. Газар ашиглалтын гэрээ

Хавсралт 8. Газрын төлбөр төлсөн баримт

Хавсралт 9. БО нөхөн сэргээлтийн барьцаа 50% төлсөн баримт

Хавсралт 10. Засварын талбай дахь хөрсний дээжний шинжилгээний дүн /8 сар/

Хавсралт 11. Шимт хөрсний дээж шинжилгээний дүн /8 сар/

Хавсралт 12. Ажилчдын хотхоны хөрсний дээжний шинжилгээний дүн /8 сар/

Хавсралт 13. Хог хаягдлын гэрээ

Хавсралт 14. Хог хаягдлын төлбөр төлсөн баримт

Хавсралт 15. ТЭЗҮ хүлээж авсан тушаал, дүнгэлт

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 1. Ус ашиглах зөвшөөрөл

ТУУЛ ГОЛЫН САВ
ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН
ТУШААЛ

2024 оны 07 сарын 24 өдөр

Дугаар А/57

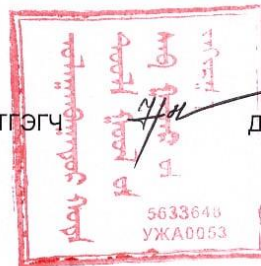
Улаанбаатар хот

Зөвшөөрөл олгох тухай

Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 29 дүгээр зүйлийн 29.1, 17 дугаар зүйлийн 17.1.10 дахь заалт, “Монжин далай” ХХК-ийн 2024 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 01/07 дугаар албан бичиг, Усны газрын 2024 оны 07 дугаар сарын 02-ны өдрийн Е-2405-000101 дүгээр “Ус ашиглуулах дүгнэлт”-ийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Цагаан булаг”-ийн нэртэй алтны шороон ордоос 42'830.0 м³ элс угаах болон бусад хэрэглээнд технологийн болон бусад хэрэглээнд шаардагдах 52'266.0 м³ усыг Туул голоос, унд ахуйд ашиглах 342.0 м³ усыг өөрийн эзэмшлийн 1 худгаас 2024 онд ашиглахыг “Монжин далай” ХХК-д зөвшөөрсүгэй.
2. Ус ашиглагчтай гэрээ байгуулах, ашиглах боломжит усны нөөц, ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавьж ажиллахыг Усны нөөц, ус ашиглалтыг зохицуулах албаны дарга /П.Энхбаяр/, Захиргааны удирдлагын албаны менежер /Б.Батцэцэг/ нарт үүрэг болгосугай.
3. Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5, 30 дугаар зүйлийн дагуу ус ашиглагчийн үүрэг, ус ашиглагчид тавигдах шаардлагыг ханган ажиллах, усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ, тайланг 2024 оны 12 дугаар сарын 02-ны өдрийн дотор Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлэхийг “Монжин далай” ХХК-ийн захирал /Л.Пүрэвдаваа/-д даалгасугай.

ДАРГЫН ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Д.НЯМДОРЖ

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 2. Гүний худгийн усны шинжилгээний хариу

21

“МОНЖИН ДАЛАЙ” ХХК-ИЙН МҮ-014506 ДУГААРТАЙ “ЦАГААН БУЛАГ-ИЙН ҮҮСМЭЛ
АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ 8-Р САРЫН ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ХӨТӨЛБӨРИЙН ТАЙЛАН

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043 Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: banstl@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/ Ц-191
 Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “Монжин далай” ХХК, 99103323
 Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Болдтөмөр, геологич
 Сорьцын тоо, төрөл : 1, ус
 Сорьц авсан огноо : 2024.08.27
 Сорьцын тодорхойлолт : Ундны ус
 Шинжилгээний аргын стандарт : MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 7888:1999
 : MNS 1097:2023, MNS 4424:2005
 : MNS 6832:2020
 Шинжилсэн огноо : 2024.08.28-2024.09.09
 Хуудасны тоо : 2 /2
 Үр дүн : 1

Сорьц авсан цэг	pH	ЕС мкСм/см	SO ₄ мг/л	Cl мг/л	Ca мг/л	Mg мг/л	Na+K мг/л	HCO ₃ мг/л	Эрд мг/л	Хат мг-экв/л
Төв аймаг Заамар сум Цагаанбулаг Алтны шороон орд	8.08	995	99.8	21.8	62.9	26.6	43.8	268	523	5.33
MNS 0900:2018	6.5-8.5	1000	500	350	100	30	-	-	-	7.0

Тайлбар: ЕС - цахилгаан дамжуулах чанар, Хат-Хатуулаг, Эрд-Эрдэсжилт

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч: А.Цолмонбаяр
 Шалгасан шинжээч: Б.Анужин
 Хянаж баталгаажуулсан ахлах шинжээч: С.Отгонжаргал

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцод хүчинтэй.

Боловсруулсан: Байгаль орчны үнэлгээ зөвлөгөөний
“Ногоон эко мандала” ХХК

21

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohali@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2024/ Ц-191
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Монжин далай" ХХК, 99103323
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Болдтөмөр, геологич
Сорьцын тоо, төрөл	: 1, ус
Сорьц авсан огноо	: 2024.08.27
Сорьцын тодорхойлолт	: Ундны ус
Шинжилгээний аргын стандарт	MNS 6836:2020, MNS 6833:2020 MNS 1097:2023, MNS 6779:2019 MNS 6834:2020, MNS ISO 6878:2001 MNS 4430:2005, MNS 6272: 2011
Шинжилсэн огноо	: 2024.08.27-2024.09.09
Хуудасны тоо	: 1 /2
Үр дүн	: 1

Сорьц авсан цэг	Ж/Б мг/л	ПИЧ мг/л	NH ₄ мг/л	NO ₂ мг/л	NO ₃ мг/л	PO ₄ мг/л	Fe мг/л	F мг/л
Төв аймаг Заамар сум Цагаанбулаг Алтны шороон орд	2.4	1.8	0.01	0.013	12.71	0.044	0.01	0.90
MNS 0900:2018	-	-	1.5	1.0	50	3.5	0.3	0.7-1.5

Тайлбар: Ж/Б- Жинлэгдэгч Бодис, ПИЧ- Перманганатын Исэлдэх Чанар

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч:

Шалгасан шинжээч:

Хянаж баталгаажуулсан ахлах шинжээч:

А.Цолмонбаяр

Б.Анужин

С.Отгонжаргал

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцод хүчинтэй.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 3. Бохирын нуурны усан дээж шинжилгээний дүн

Хавсралт 4. Цэвэршүүлэх нуурны усан дахь шинжилгээний дүн

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bobzi@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024 / Б-166-167

Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Монжин далай" ХХК, 99103323

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Болдтөмөр, геологич

Сорьцын тоо, төрөл : 2, бохир ус

Сорьц авсан огноо : 2024.08.27

Сорьцын тодорхойлолт : Бохир усны сорьц

Шинжилгээний аргын стандарт : **MNS ISO 10523:2001, MNS 6836:2020**
MNS ISO 6060:2001, MNS ISO 5815-1:2015
MNS 1097:2023, MNS 6779:2019
MNS 6834:2020, MNS ISO 6878:2001

Шинжилсэн огноо : 2024.08.28-2024.09.05

Хуудасны тоо : 1 / 1

Үр дүн : 2

Сорьцын авсан цэг	pH	Ж/Б мг/л	ХХХ мг/л	БХХ ₅ мг/л	NH ₄ -N мг/л	NO ₂ -N мг/л	NO ₃ -N мг/л	N _{нийт} мг/л	P _{өрд} мг/л
Төв аймаг Заамар сум Цагаанбулаг Алтны шороон орд Бохир нуур	7.77	41.5	38.2	15.7	0.52	0.075	1.01	1.61	0.156
Цэвэр нуур	7.28	31.5	9.6	59	0.31	0.068	1.33	1.71	0.037
MNS 4943:2015	6-9	30	50	20	15	-	-	15	1.5

Тайлбар: Ж/Б- Жиенлэгдэгч бодис, ХХХ- Химийн Хэрэгцээт Хүчилтөрөгч, БХХ₅- Биохимийн Хэрэгцээт Хүчилтөрөгч

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч: А.Цолмонбаяр

Шалгасан шинжээч: Б.Анужин

Хянаж баталгаажуулсан ахлах шинжээч: С.Отгонжаргал

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцод хүчинтэй.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 5. Ус ашиглах гэрээ

БАТЛАВ
ТУУЛ ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН
ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН ҮҮРЭГ
ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Д.НЯМДОРЖ

2024 оны 07 дугаар
сарын 24 ны/ний өдөр

БАТЛАВ
“МОНЖИН ДАЛАЙ” ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ - 2

Л.ПҮРЭВДАВАА

2024 оны 07 дугаар
сарын 24 ны/ний өдөр

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

Дугаар УНТ 24/40

Улаанбаатар хот

Нэг. Ерөнхий зүйл

Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх заалт, Усны газрын 2024 оны 07 дугаар сарын 02-ны өдрийн Е-2405-000101 дүгээр ус ашиглуулах дүгнэлт, Туул голын сав газрын захиргааны даргын 2024 оны 07 дугаар сарын 24 -ны/ний өдрийн А/5.7 дугаар тушаалаар олгосон ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж: Туул голын сав газрын захиргааны Усны нөөц, ус ашиглалтыг зохицуулах албаны ахлах мэргэжилтэн Д.Уранчимэг, Ус ашиглагчийг төлөөлж: 2819996 регистрийн дугаартай “Монжин далай” ХХК-ийн Ерөнхий инженер Л.Пүрэвсүрэн нар ус ашиглах талаар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 12 дугаар сарын 31-ний өдөр хүртэл хугацаагаар байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт:

- 2.1.1. Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах газрын доорх ус;
- 2.1.2. Ашигт малтмал олборлон баяжуулахад ашиглах гадаргын ус;
- 2.1.3. Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарих модны усалгаанд ашиглах гадаргын ус;
- 2.1.4. Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах гадаргын ус.

2.2. Нийт ашиглах усны хэмжээ: 52'608.00 м³/жил.

- 2.2.1. Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах газрын доорх ус: 342.0 м³/жил;
- 2.2.2. Ашигт малтмал олборлон баяжуулахад ашиглах гадаргын ус: 51'396.00 м³/жил;
- 2.1.3. Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарих модны усалгаанд ашиглах гадаргын ус: 270.00 м³/жил
- 2.2.4. Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах гадаргын ус. 600.00 м³/жил

2.3. Усны чанар, найрлага: Унд ахуйн болон үйлдвэрийн технологийн уснаас улирал тутам дээж авч шинжилгээ хийлгэн хариу болон дүгнэлтийг тухай бүр Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлэх.

2.4. Усны эх үүсвэр:

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

- 2.4.1. Байршил: Технологийн болон бусад хэрэглээний усыг Туул голоос, унд ахуйн усыг өөрийн эзэмшлийн гүний 1 худгаас авч ашиглана.
- 2.4.2. Худгийн дугаар:

Ү	Х	
Худаг №1	104°56'44.05"	48°40'71.05"
- 2.4.3. Барилга байгууламж: Гүний худгийн хүчин чадал 15 м³.
- 2.4.4. Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк, хүчин чадал:
- 2.5. **Хаягдал усны хэмжээ, стандартын шаардлага:** Хаягдал усыг хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэхдээ "Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015" стандартын шаардлагыг мөрдлөг болгоно. Стандартаас давсан агууламжтай хаягдал усыг байгальд нийлүүлж буй тохиолдолд Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайдын 2019 оны А/635 дугаар тушаалаар батлагдсан "Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр ногдуулах журам"-ын дагуу төлбөр тооцно.
- 2.6. **Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодис, шинжилгээний дүн:** Ахуйн болон үйлдвэрийн дотоод хэрэгцээнд ашигласан уснаас гарах хаягдал усны хэмжээ, чанар найрлага, бохирдуулагч бодисын хэмжээ зэрэгт улирал тутамд шинжилгээг Ус цаг уур орчны шинжилгээний төвөөр хийлгэн хариу болон дүгнэлтийг тухай бүр Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлэх.
- Жинлэгдэх бодис /кг/;
 - Органик бодис /кг/;
 - Эрдэс бодис /кг/;
 - Хүнд металл /кг/;
 - Аюултай бохирдуулах бодис /гр/.
- 2.7. **Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин:**
- 2.7.1. Ахуйн бохир ус зайлуулах цэгийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайд, Эрүүл мэндийн Сайдын 2018 оны А/82/128 дугаар хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Ус ашиглагч иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага нь ахуйн бохир ус зайлуулах цэгээ ус тусгаарлагчаар тусгаарлаж тохижуулах журам"-ын дагуу тохижуулж ашиглана.
- 2.8. **Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ:**
- 2.8.1. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах усны нөөц хомсдох бохирдохоос сэргийлж жил бүр түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг төсөвт суулган орон нутгийн захиргаа, байгаль хамгаалагчаас санал авч сэргээн засварлах шаардлагатай булаг шандыг тохижуулах;
- 2.8.2. Туул голоос ус татах насосыг байрлуулахдаа голын эрэг, голдирлыг хөндөхгүйгээр байрлуулна;
- 2.8.3. "Тэрбум мод" үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд 500 ш мод тарина;
- 2.8.4. Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн дагуу хаягдал усны дүгнэлтийг хоёрдугаар улиралд багтаан холбогдох байгууллагаар гаргуулж зөвшөөрөл авч, гэрээ байгуулах;
- 2.8.5. Хаягдлын сангийн орчимд мониторингийн цооног байгуулж ажиглалтыг тогтмол хийж холбогдох мэдээ, тайланг ирүүлэх.
- 2.9. **Усны тоолуур:**

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

2.9.1. Усны тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1.4 дэх заалт, Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2013 оны А-156 дугаар тушаалаар батлагдсан “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”-ыг хэрэгжүүлж ажиллана. Технологийн болон унд ахуйн худагт шинээр тоолуур суурилуулж тоолуурын заалтын тэмдэглэлийг тогтмол хөтөлж, баталгаажуулна.

2.10. Ус ашигласны нэгж, төлбөрийн хэмжээ:

2.10.1. Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл үйлчилгээнд ашиглах газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр.

19 хүн x 150.0 л/хон x 120 хон = 342.0 м³/жил;

342.0 м³ x 99.12 төг/м³(9'440.0 төг/м³ x 0.15 x 0.07) = 33'899.04 төг

/Гучин гурван мянга найман зуун ерэн есөн төгрөг дөрвөн мөнгө/

2.10.2. Ашигт малтмал олборлон баяжуулахад гадаргын усны нөөц ашигласны төлбөр:

51'396.0 м³ x 596.475 төг/м³(2'651.0 төг/м³ x 0.25 x 0.9) = 30'656'429.1 төг

/Гучин сая зургаан зуун тавин зургаан мянга дөрвөн зуун хорин есөн төгрөг нэг мөнгө/

2.10.3. Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарих модны усалгаанд гадаргын усны нөөц ашигласны төлбөр:

270.0 м³ x 18.557 төг/м³(2'651.0 төг/м³ x 0.01 x 0.7) = 5'010.39 төг

/Таван мянга арван төгрөг гучин есөн мөнгө/

2.10.4. Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах гадаргын усны нөөц ашигласны төлбөр:

600.0 м³ x 79.53 төг/м³(2'651.0 төг/м³ x 0.1 x 0.3) = 47'718.0 төг

/Дечин долоон мянга долоон зуун арван найман/ төгрөг

Нийт төсөвт төвлөрүүлэх төлбөр:

33'899.04 төг + 30'656'429.1 төг + 5'010.39 төг + 47'718.0 төг = **30'743'056.53 төг**

/Гучин сая долоон зуун дөчин гурван мянга тавин зургаан төгрөг тавин гурван мөнгө/

2.10.5. Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.2 дахь хэсэгт заасны дагуу усны нөөц ашигласны төлбөрийн орлогыг дараа сарын 10-ны өдрийн дотор төлж барагдуулна.

2.10.6. Гэрээнд зааснаас хэтрүүлэн ашигласан усанд Засгийн газрын 2018 оны 391 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөр тооцох журам”-д заасны дагуу төлбөр тооцно.

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

3.1. Гэрээ байгуулагч талууд нь Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5, 13 дугаар зүйлийн 13.1.1, 13.1.5, 18 дугаар зүйлийн 18.1.4, 19 дүгээр зүйлийн 19.1.2, 19.1.4, 26 дугаар зүйлийн 26.1, 30 дугаар зүйлийн 30.1, 30.6, 31 дүгээр зүйлийн 31.1-д заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

3.2. Ус ашиглагч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй бол Усны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.9, 29 дүгээр зүйлийн 29.3 дугаар заалтуудыг үндэслэн Сав газрын захиргааны шийдвэрээр гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцлах бөгөөд Усны тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

3.3. Ус ашиглуулах дүгнэлтээр тавьсан шаардлага зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.

Дөрөв. Бусад

- 4.1. Гэрээ нь талуудын гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно
- 4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 4.3. Энэхүү гэрээний биелэлтийг 2024 оны 12 дугаар сарын 02-ны өдрийн дотор Туул голын сав газрын захиргаанд хүргүүлэх бөгөөд талууд 2025 оны 01 дүгээр сард багтаан гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэнэ.
- 4.4. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.
- 4.5. Гэрээг дор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.
 - 4.5.1. Ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн;
 - 4.5.2. Аль нэг тал татан буугдсан бол;
 - 4.5.3. Ус ашиглах гэрээний үүргээ ноцтойгоор зөрчсөн;
 - 4.5.4. Ус ашиглах зөвшөөрөл цуцлагдсан.
- 4.6. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

УС АШИГЛУУЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

Захиргааны удирдлагын албаны менежер
...../Б.БАТЦЭЦЭГ/
Усны нөөц, ус ашиглалтыг зохицуулах албаны
ахлах мэргэжилтэн
...../Д.УРАНЧИМЭГ/
Хаяг: Улаанбаатар хот-16050, БГД, 2-р
хороо, Чингүнжавын гудамж, Туул голын
сав газрын захиргааны байр, 203 тоот.
Харилцах утас: (976) 70003714.

УС АШИГЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

"Монжин далай" ХХК-ийн Ерөнхий
инженер
...../Л.ПҮРЭВСҮРЭН/
Хаяг: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг,
31-р хороо, ард Аюушийн өргөн чөлөө 65/3
тоот.
Утас: 9514-0709, 8011-2201.

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 6. Усны төлбөр төлсөн баримт

Огноо/Date: 2024.11.25 20:28:48

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information
Журналын/Journal No: 52298458

Системийн огноо/System Date: 2024.11.25 20:28:48

Дт/From	IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5009817187	Л****М ПҮРЭВДОЛЖИН	6,820,600.00 MNT	1.00
/ Зургаан сая найман зуун хорин мянга зургаан зуун төгрөг /				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No 05 IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card Number	Банкны нэр/Bank Name Khan Bank - Хаан банк Нэр/Name МТА.ТАТВАР	6,820,600.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:
3241102193890; НЫ76092560; 91112156

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:
Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:
Гарын үсэг/Signature:
Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Сар/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Огноо/Date: 2024.11.25 20:30:07

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information
Журналын/Journal No: 52370125

Системийн огноо/System Date: 2024.11.25 20:30:07

Дт/From	IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5009817187	Л****М ПҮРЭВДОЛЖИН	844,994.76 MNT	1.00
/ Найман зуун дөчин дөрвөн мянга есөн зуун ерэн дөрвөн төгрөг Далан зургаан мөнгө /				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No 05 IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card Number	Банкны нэр/Bank Name Khan Bank - Хаан банк Нэр/Name МТА.ТАТВАР	844,994.76 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:
3241102193908; НЫ76092560; 91112156

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:
Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:
Гарын үсэг/Signature:
Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Сар/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 7. Газар ашиглалтын гэрээ

Нэгж талбарын дугаар: 4127042092
Улсын бүртгэлийн дугаар: Э-1415000167
Гэрчилгээний дугаар: 0000093476

ИРГЭН, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДЭД ГАЗАР
ЭЗЭМШҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2022 оны 6 сарын 22 өдөр

№ 04152-2022/00062

Төв аймаг/хот Заамар сум/дүүрэг

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Газрын тухай хууль, Төв аймаг /нийслэл/-ийн Заамар дүүрэг /сум/-ын Засаг даргын 2022 оны 06 сарын 22 -ны өдрийн 04152-А/150/2022 тоот шийдвэрийг үндэслэн газар эзэмшүүлэгчийг төлөөлж, Төв аймаг/хотын Заамар сум/дүүргийн Газрын албаны мэргэжилтэн Наран овогтой Ариунбаяр, газар эзэмшигчийг төлөөлж Монжиндалай ХХК-ны нар энэхүү гэрээг байгуулав.

Хоёр. Гэрээний нөхцөл

2.1. Газар эзэмшигчид олгосон газрын нийт хэмжээ 1597990 м2
Үүнээс:

Нэгж талбарын тодорхой хэсгийг эзэмших зориулалт	Тухайн зориулалтаар эзэмших газрын хэмжээ	Газар эзэмших хугацаа
Нөөц газар	1597990 м2	5 жил

2.2. Газар эзэмших эрхийг улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн буюу Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 9.11-д заасан дундын мэдээллийн санд улсын бүртгэлийн дугаарыг оруулсан өдрөөс эхлэн хуульд заасны дагуу газрын төлбөрийг тооцож ногдуулна.

2.3. Газрын төлбөрийг нэхэмжлэхийн дагуу Татварын албанд тушаана. Газрын төлбөр төлөгч жилийн төлбөрийг тэнцүү хэмжээгээр хуваан улиралд ногдох төлбөрийг дараа сарын 20-ны өдрийн дотор төлөх бөгөөд дараа улирлуудын төлбөрийг урьдчилан төлж болно.

2.4. Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр газрын суурь үнэлгээ, газрын үнэлгээний тойрог, зэрэглэл, бүс, газар эзэмших, ашиглах зориулалтын итгэлцүүр, төлбөрийн хувь, хэмжээ өөрчлөгдсөн тухай бүр уг өөрчлөлттэй холбогдуулан газрын төлбөрийг 30 хоногийн дотор шинэчлэн ногдуулна.

Гурав. Газар эзэмшигчийн эрх

3.1. Гэрээнд заасан зориулалтын дагуу уг газрыг эзэмших, ашиглах;

3.2. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг газар өмчлөгчөөс гаргуулж авах;

3.3. Газарт учирсан хохирлыг гэм буруутай этгээдээр тогтоосон журмын дагуу нөхөн төлүүлэх;

3.4. Газар эзэмшүүлэх тухай шийдвэр гаргасан этгээдийн зөвшөөрөлтэйгээр эрхийн гэрчилгээг бусдад шилжүүлэх, барьцаалах;

3.5. Газар эзэмшигч нь газар эзэмшүүлэх тухай шийдвэр гаргасан этгээдийн зөвшөөрөлтэйгээр тухайн газраа бүгдийг нь буюу зарим хэсгийг бусдад ашиглуулж болно.

3.6. Газрын тухай хууль тогтоомж, газар эзэмших гэрээнд заасан үүргээ зохих ёсоор биелүүлж ирсэн бол эрхийн гэрчилгээний хугацаа дуусахад уг газрыг үргэлжлүүлэн эзэмшихээр эрхийн гэрчилгээний хугацааг сунгуулах /Эрхийн гэрчилгээний хүчин төгөлдөр байх хугацаа дуусахаас 30-аас доошгүй хоногийн өмнө эзэмшигч нь хугацаа сунгуулах тухай хүсэлтээ тухайн шатны Засаг даргад гаргах/;

3.7. Газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ хүчингүй болсон тохиолдолд эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгосон Засаг даргын шийдвэрийг эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч болон барьцаанд авсан этгээд нь хууль бус гэж үзвэл тухайн шийдвэр гарсан өдрөөс хойш ажлын 10 өдрийн дотор шүүхэд гомдол гаргах эрхтэй.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Дөрөв. Газар эзэмшигчийн үүрэг

- 4.1. Газар эзэмших гэрээнд заасан гөхцөл, болзлыг биелүүлэх;
- 4.2. Газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах, хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж болон төрийн эрх бүхий байгууллагаас газар ашиглалттай холбогдуулан тавьсан нийтлэг шаардлагыг биелүүлэх;
- 4.3. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг тогтоосон журмын дагуу хийлгэж байх /5 жилд нэг удаа хийлгэнэ./;
- 4.4. Бусдын газар эзэмшихтэй холбогдсон эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчихгүй байх;
- 4.5. Газрын төлбөрийг газрын ашигт шинж чанарыг ашигласан эсэхээс үл хамааран хуульд заасан хугацаанд нь төлөх;
- 4.6. Төлбөр төлөх үүргээ хугацаандаа гүйцэтгээгүй тохиолдолд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.5 хувиар хэтэрсэн хоног тутамд алданги төлөх;
- 4.7. Эзэмшлийн газраа бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг бусдад ашиглуулах бол эрх бүхий Засаг даргаас зөвшөөрөл авч, энэ тухай улсын бүртгэлд бүртгүүлэх;
- 4.8. Газар эзэмшүүлэгчээс газрын эзэмшил ашиглалттай холбогдуулан тавьсан шаардлагыг цаг тухайд нь биелүүлэх;
- 4.9. Кадастрын зураглал гүйцэтгэх эрх бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэнийг өөрийн эдлэн газартаа саадгүй нэвтрүүлж, ажиллах, мэдээлэл авах боломжоор хангах
- 4.10. Өөрийн эдлэн газрын хилийн эргэлтийн цэгүүдийг газар дээр нь тэмдэглэсэн тэмдэгтийг хамгаалалтандаа авч, бүрэн бүтэн байдлыг хариуцах
- 4.11. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээгээр тавигдсан шаардлагыг биелүүлэх
- 4.12. Эдлэн газрын эргэлтийн цэгүүдийг хөдөлгөсөн, нүүлгэн шилжүүлсэн, устгахгүй байх
- 4.13. Геодезийн байнгын цэг, тэмдэгт байрлаж байгаа газарт барилга байгууламж барих, газар шорооны ажил хийхдээ сум, дүүргийн Засаг дарга буюу хил хамгаалах ерөнхий газраар уламжлан геодези, зураг зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас зөвшөөрөл авна
- 4.14. Газар эзэмшүүлэх гэрээг дүгнүүлэх
- 4.15. Барилга байгууламжийн төлөвлөлтийн эскиз зургийг сум болон аймгийн ерөнхий архитектороор батлуулах
- 4.16. Барилга байгууламжийн зураг төсөл нь хот, тосгоны батлагдсан ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний шийдлүүд, олгогдсон газрын хэмжээ, зориулалттай уялдан байх бөгөөд барилгажих талбай нь тухайн газрын 70 хувиас илүүгүй байна.
- 4.17. Барилгын улаан шугам тавихад Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын геодези зураг зүйн асуудал хариуцсан мэргэжилтэнг оролцуулан баталгаажуулах
- 4.18. Гэрээний биелэлт тооцсон дүгнэлтээр илэрсэн зөрчлүүдийг заасан хугацаанд арилгах арга хэмжээ авах
- 4.19. Эзэмшил, ашиглалтанд байгаа болон орчны 50м хүртэлх нийтийн эзэмшлийн зам талбай, ногоон байгууламжид тохижилт, арилчилгаа хийх
- 4.20. Холбогдох хууль тогтоомжоор тогтоосон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;

Тав. Газар эзэмшүүлэгчийн үүрэг

- 5.1. Газрыг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу эзэмшиж байгаа эсэхийг хянах;
- 5.2. Уг газрыг эзэмшүүлэхийн зэрэгцээ дараахь шаардлагыг газар эзэмшигчид тавих эрхтэй. Үүнд:
 - а. Газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах, хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж болон төрийн эрх бүхий байгууллагаас газар ашиглалттай холбогдуулан тавьсан нийтлэг шаардлагыг биелүүлэх
 - б. Эзэмшүүлэхээр олгосон газарт зориулалтын бус барилга байгууламж барих, хүн амын амьдрах орчны чанарт сөрөг нөлөө бүхий үйл ажиллагаа явуулахгүй байх
 - в. Газрыг зориулалтын дагуу эрүүл ахуйн шаардлага хангаж ажиллах
 - г. Хот тосгоны өнгө үзэмж, эрүүл ахуйн нөхцлийг сайжруулах, газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх шаардлагын дагуу эзэмшил авсан газрын 10-аас доошгүй хувийг ногоон байгууламжтай байлгана.
 - д. Барилгын зургийг эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар хийж гүйцэтгүүлэх ба барилгыг мэргэжлийн байцаагчаар хянуулах

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

е. Хот байгуулалтын ерөнхий болон хэсэгчилсэн төлөвлөгөөнд өөрчлөлт орсон тохиолдолд газар эзэмших гэрээг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авах

5.3. Газрыг гэрээний нөхцөлийн дагуу эзэмшээгүй, энэ талаар тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүй буюу Газрын тухай хуулийн 40.1.1-40.1.6 дугаар зүйлд заасан нөхцөл бий болсон тухайлбал:

а. Эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч газрын тухай хууль тогтоомж, газар эзэмших гэрээний нөхцөл, болзлыг удаа дараа буюу цочтой зөрчсөн;

б. Газрыг хүн амын эрүүл мэнд, байгаль хамгаалал, үндэсний аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшаар ашигласан нь эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон;

в. Шилжүүлж авсан эрхийн гэрчилгээгээ улсын бүртгэлд бүртгүүлж, шинээр гэрээ байгуулаагүй;

г. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээгээр тавигдсан шаардлагыг биелүүлээгүй; эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч газрын төлбөрөө хугацаанд нь бүрэн төлөөгүй;

е. Хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр* гэрээнд заасан зориулалтын дагуу тухайн газраа 2 жил дараалан ашиглаагүй* зэрэг тохиолдолд гэрээг хүчингүй болгож, мөн хуулийн 62 дугаар зүйлд зааснаар хохирлыг нөхөн төлөхийг шаардах;

ё. Өмнөх гэрээний биелэлтээр илэрсэн зөрчлийг арилгуулах

5.4. Газар эзэмшүүлэх гэрээг жил бүр дүгнэх;

5.5. Холбогдох хууль тогтоомжоор олгогдсон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;

Зургаа. Газрын талаарх эд хөрөнгийн эрхийн зарим зохицуулалт

6.1. Газар эзэмшигчийн эзэмшилд байгаа тухайн газар дээрх үл хөдлөх эд хөрөнгийн өмчлөх эрх өөр этгээдэд шилжвэл газар эзэмших эрх мөн адил шилжих болно гэж шийдвэрлэнэ.

6.2. Энэхүү гэрээгээр эзэмших газрыг хязгаартай эзэмших эрх бүхий газар ашиглагч байгаа болон ийнхүү ашиглахаар шаардсан бол түүний газар ашиглах нөхцөл, журам нь газрын тухай хуулийн 48-р зүйлд заасан нөхцөлийг дагаж мөрдөх болно. Шаардлагатай гэж үзвэл энэхүү гэрээнд хавсаргаж болно.

6.3. Газар эзэмшигчийн газрыг бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг гэрээний хугацаа дуусахаас өмнө эрх бүхий байгууллага улсын тусгай хэрэгцээнд нөхөн олговортойгоор солих буюу эргүүлэн авах тухай шийдвэр гаргавал уг шийдвэрийн үндэслэл болсон талуудын урьдчилсан тохиролцоо болон бусад эрхийн актаар зохицуулна.

6.4. Гэрээний талуудын шаардлагатай гэж үзсэн бусад нөхцөл: Эзэмших эрх бүхий газраа зориулалтын дагуу эзэмшээгүй болон газрын төлбөрөө хугацаанд нь төлж барагдуулаагүй тохиолдолд газар эзэмших эрхийг нь хүчингүй болгох хүртэл арга хэмжээ авч газар дээрх эд хөрөнгийн эрхийн асуудлыг шүүхийн журмаар шийдвэрлэнэ. Мөн зохих зөвшөөрөлгүйгээр газрын хэмжээнд өөрчлөлт оруулсан нөхцөлд газар эзэмших эрхийг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна.

Жич: “хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр...” гэдгийг гэнэтийн давагдашгүй хүчний эсхүл байгалийн тогтолцооны өөрчлөлтөөс тухайн газарт нь эвдрэл, элэгдэл, цөлжилт бий болсон, бусдын хууль бус үйлдэл зэрэг газар эзэмшигчээс хамаарах шалтгаан байхгүй байсныг ойлгоно.

“... зориулалтын дагуу газраа 2 жил дараалан ашиглаагүй” гэдгийг газар эзэмшүүлэх тухай гэрээ хийгдсэнээс хойш хуанлийн бүтэн 2 жилийн дотор газар эзэмшигч нь тухайн газар дээрээ гэрээнд заасан нөхцөл, болзол, зориулалтын дагуу тодорхой үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлээгүй /барилга, байгууламж, зам талбай бариагүй, тариалан эрхлээгүй г. м/ байхыг ойлгоно.

Долоо. Бусад зүйл

7.1. Гэрээ нь газар эзэмшигчид газрыг актаар хүлээлгэн өгч, эрх бүхий Засаг дарга газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ олгосон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болж мөрдөгдөнө.

7.2. Газар эзэмшүүлэх гэрээг талууд жил бүр дүгнэх ба газар эзэмшигч гэрээний биелэлтийг жил бүрийн 06-р сарын 25-ны дотор багтаан тайлагнаж, газар эзэмшүүлэгч 07-р сарын 01-ний дотор багтаан дүгнэнэ.

7.3. Газар эзэмшүүлэх гэрээг дүгнүүлээгүй, өмнөх гэрээний биелэлт тооцсон дүгнэлтээр илэрсэн зөрчлүүдийг арилгах арга хэмжээ аваагүй, дахин давтагдсан тохиолдолд Газрын тухай хууль тогтоомжийн дагуу газар эзэмших, эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгох саналыг холбогдох албан тушаалтанд уламжлан шийдвэрлүүлнэ.

7.4. Энэхүү гэрээтэй холбоотой бусад асуудлыг Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

7.5. Газар олгох техникийн нөхцөл болон холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудын дүгнэлтийн дагуу тухайн газар дээр байрлаж буй инженерийн шугам сүлжээг холбогдох байгууллагаас зөвшөөрөл авсаны үндсэн дээр нүүлгэн шилжүүлэх ба түүнтэй холбогдон гарах зардлыг газар эзэмших эрх авсан байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэн хариуцна.

Гэрээний талуудын албан ёсны хаяг, харилцах утас:

Газар эзэмшүүлэгч;
Төв аймгийн Лүн сум
Төв аймаг Лүн сум, 3-р баг хөх давааны хороо, ЗДТГ

Утас:

Газар эзэмшигч: Монжиндалай ХХК овогтой
Газрын байршил: Төв Заамар 3-р баг Хайлааст Цагаанбулаг
Газар эзэмшигчийн хаяг: Төв Заамар 3-р баг
Регистр / улсын бүртгэл /-ийн дугаар: /2851326/
Банк, дансны дугаар: ,
Харилцах утас: 99000787 99000787

Газар эзэмшигч Монжиндалай ХХК нь гэрээний нөцөлийг Газрын нэгдмэл сангийн удирлагын цахим систем /www.egazar.gov.mn/-д цагт зөвшөөрч, баталгаажуулав.

Энэхүү гэрээний нэг хувийг 4127042092 дугаар бүхий нэгж талбарын хувийн хэрэгт халгалав.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 8. Газрын төлбөр төлсөн баримт

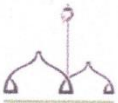
ХААН БАНК		БАНК ХООРОНДЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ / CLEARING SLIP		
		ОН/ҮҮҮҮ	САР/ММ	ӨДӨР/ИД
Хүлээн авагчийн/Recipient's Information		Гүйцэтгэх огноо / Value Date: 2022 09 23		
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 100141400943	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: Тс.Лі Газрын төлбөр	Банкны нэр / Bank name: Төрийн Сан		
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *4,900,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: *дөрвөн сая есөн зуун мянган төгрөг*		
Шилжүүлгийн утга / Description: 2021-2022 он мөнхйн далай ХХК-С 2851326		Шилжүүлгийн дараалал / Transaction queue:		
Шилжүүлэгчийн / Sender's Information				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 5059645151	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: МОНХИН ДАЛАЙ			
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *4,900,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: *дөрвөн сая есөн зуун мянган төгрөг*		
Хүлээн авагчийн / Receiver's Information				
IBAN: 100141400943	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: Төрийн сан	Банкны нэр / Bank name: Төрийн сан		
Шилжүүлэгчийн болон шилжүүлгийн мэдээлэл / Sender and transaction's Information:				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 100141400943	Валют / Currency: MNT	Мөнгөн дүн / Amount: 4,900,000.00	Гарын үсэг, тамга / Signature, stamp: [Signature]	
Шилжүүлгийн утга / Description: [Handwritten]				
Энэхүү баримтад бичигдсэн бүх мэдээлэл нь үнэн зөв болохыг дор гарын үсэг зурснаар баталгаажуулж байгаа бөгөөд аливаа хуулийн хариуцлагыг хүлээхээ үүгээр хүлээн зөвшөөрч байна. By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.				
Банкны тэмдэглэл/For Bank use only				
Хураамж/Fee amount: 500	Журнал №/Journal No: 2021429	Гарын үсэг/Signature: [Stamp]	Бүтэц ажилтан №/Bank staff No: 21513	Огноо / Date: 2022/09/23
		Шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар / Customer ID: 0010:00019113876		

Хавсралт 9. БО нөхөн сэргээлтийн барьцаа 50% төлсөн баримт

ХААН БАНК		БАНК ХООРОНДЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ / CLEARING SLIP		
		ОН/ҮҮҮҮ	САР/ММ	ӨДӨР/ИД
Хүлээн авагчийн/Recipient's Information		Гүйцэтгэх огноо / Value Date: 2024 03 20		
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 100900013406	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: БО нөхөн сэргээх баталгаа	Банкны нэр / Bank name: Төрийн Сан		
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *4,800,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: *дөрвөн сая найман зуун мянган төгрөг*		
Шилжүүлгийн утга / Description: МОНХИН ДАЛАЙ ХХК 2851326 20240Н		Шилжүүлгийн дараалал / Transaction queue:		
Шилжүүлэгчийн / Sender's Information				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 5009817187	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: ЛАНГИН ПИРСЭДӨЛЖИЙН			
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *4,800,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: *дөрвөн сая найман зуун мянган төгрөг*		
Хүлээн авагчийн / Receiver's Information				
IBAN: 100900013406	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: Төрийн сан	Банкны нэр / Bank name: Төрийн сан		
Шилжүүлэгчийн болон шилжүүлгийн мэдээлэл / Sender and transaction's Information:				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 5009817187	Валют / Currency: MNT	Мөнгөн дүн / Amount: 4,800,000.00	Гарын үсэг, тамга / Signature, stamp: [Signature]	
Шилжүүлгийн утга / Description: МОНХИН ДАЛАЙ ХХК 2851326				
Энэхүү баримтад бичигдсэн бүх мэдээлэл нь үнэн зөв болохыг дор гарын үсэг зурснаар баталгаажуулж байгаа бөгөөд аливаа хуулийн хариуцлагыг хүлээхээ үүгээр хүлээн зөвшөөрч байна. By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.				
Банкны тэмдэглэл/For Bank use only				
Хураамж/Fee amount: 500	Журнал №/Journal No: 14543127	Гарын үсэг/Signature: [Stamp]	Бүтэц ажилтан №/Bank staff No: 18557	Огноо / Date: 2024/03/20
		Шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар / Customer ID: 0010:000688175316		

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
 ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
 ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 9. Засварын газрын хөрсний дээжний шинжилгээний хариу

ХӨРС СУДЛАЛЫН ЛАБОРАТОРИ

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
 Утас/Факс 77278899, 77288899
 E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дугаар: 24/1584

Дээж авсан огноо: 2024 он 08 сарын 28
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 08 сарын 29-30
Дээж авсан газрын нэр: Төв аймаг, Заамар сум, Цагаан булагийн алтны шороон орд, MV-014506 тоот лиценз
Координат: -
Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Монжин далай” ХХК
Харилцах утас: 99103323 99000787

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель/	Cd /Кадми/	Pb /Хар тугалга/	Cu /Зэс/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/
1	24/4241	Засварын галбий	-	35.16	ND	19.31	27.55	71.49	14.86
Хүдцэк агууламж /MNS 5850:2019/				150,0	3,0	100,0	100,0	300,0	150,0
Хорттой агууламж /MNS 5850:2019/				1000,0	10,0	500,0	500,0	600,0	400,0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/				1800,0	20,0	1200,0	1000,0	1000,0	1500,0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:
 (MNS ISO 11466:2007)

Лабораторийн эрхлэгч: Я.Болдбаатар /MS.c/

Задлан шинжээч: О.Дагвийжалам /MS.c/

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 9. Шимт хөрсний дээжний шинжилгээний хариу

ХӨРС СУДЛАЛЫН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 24/1583

ИНЖЕНЕР ГЕОЛЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2024 он 08 сарын 28

Дээж авсан газрын нэр: Төв аймаг, Заамар сум, Цагаан булагийн алтны шороон орд, MV-014506 тоот лиценз

Координат: -

Дээж шинжлүүлэн байгууллага, хувь хүн: “Монжин далай” ХХК

Хариуцах утас: 99103323 99000787

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 08 сарын 29-30

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Либ.№	Дээжний нэр	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, dsm	Ялгам, %	NO ₃ мг/100г	CaCO ₃ %	Шингэгдсэн суурьд м-эквив/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	Механик ширхлүүд, %, ширхэгийн хэмжээ, мм							
										Ca	Mg		P-О ₅	K-О	1-0.25	0.5-0.5	0.5-0.5	10-0	50-0	100-0
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	24/4241	Звсэрын талбай	-	8.91	0.26	0.530	0.62	0.38	1.81	18.0	5.0	2.5	17	17.1	32.5	26.5	3.5	7.6	12.8	23.9
2	24/4242	Ажлааны хотлон	-	9.68	0.17	0.350	0.52	0.44	1.81	12.1	4.5	2.4	14	26.4	37.2	16.3	5.5	11.6	3.1	20.1
3	24/4243	Шивчир	-	8.62	0.08	0.175	1.22	0.71	0.00	20.8	7.6	2.8	34	7.6	49.8	24.7	4.9	8.8	4.2	18.0

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт: (MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020)

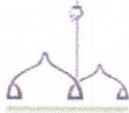
Лабораторийн эрхлэгч: Я.Болдбаатар /MS.c/

Задлан шинжээч: О.Давтвийкалам /MS.c/

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 10. Ажилчдын хотхоны дээжний шинжилгээний хариу

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2024 он 08 сарын 28

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 09 сарын 16-18

Дээж авсан газрын нэр: Төв аймаг, Заамар сум, Цагаан булагийн алтны шороон орд, MV-014506 тоот лиценз

Координат: -

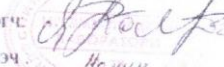
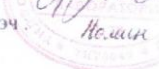
Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Монжин далай” ХХК

Харилцах утас: 99103323 99000787

Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний дүн

Лаб №	Дээжний нэр	Хариу	
		Нянгийн нийт тоо	
24/4242	Ажилчдын хотхон		$14.6 \cdot 10^5$
		<i>E.Coli</i>	Илэрсэн
		<i>Salmonella</i>	Илрээгүй
		<i>Cl.perfringens</i>	Илэрсэн

Жиг: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн дээжэнд хамаарах ба хуульбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Шинжилгээ хийсэн стандарт: MNS 6341:2012, MNS 5367:2004, MNS 3297:2019

Лабораторийн эрхлэгч: Я. Болдбаатар /MS c/
Задлан шинжээч: Б.Номин

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 12. Хог хаягдлын гэрээ

Дугаар 53

Гэрээний зорилго :

Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хуулийг хэрэгжүүлж хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх хортой нөлөөлөлийг арилгах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хог хаягдлыг бууруулах ангилал, цуглуулах, тээвэрлэх, хадгалах, дахин боловсруулах эргүүлэн ашиглах, устгах зорилготой.

Гэрээний эрх зүйн үндэслэл :

- Монгол Улсын хог хаягдлын тухай хууль
- Монгол Улсын Ариун цэврийн тухай хууль

Гэрээ байгуулагч талууд :

Нэг талаас Төв аймгийн Заамар сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Г.Ган-Очир, нөгөө талаас “Монжин далай” ХХК-ийн захирал Л.Пүрэвдаваа нар 2024 оны 10 дугаар сарын 27-с 2024 оны 12-р сарын 31-ийг хүртэлх хугацаатайгаар энэхүү гэрээг байгуулав.

НЭГ. ААН байгууллагын эрх үүрэг

1. Монгол Улсын “Хог хаягдлын тухай хуулийн 19, 20-р зүйлийн заалт, Заамар сумын ИТХ-ын 2021 оны 11-р сарын 19-ны өдрийн 01 дугаартай тогтоолыг үндэслэн хог хаягдал гаргасаны төлбөрт жилд 1.000.000 /Нэг сая/ төгрөгийг хог хаягдлын үйлчилгээний санд буюу /Төрийн сан банк/-ны 100141300947 тоот дансанд шилжүүлж байна.
2. ААН, байгууллага, нөхөрлөл өөрийн ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хогийг тогтсон хугацаанд цэвэрлэх, тээвэрлэх, хог хаягдлын талаархи дүрэм, журам, стандартын шаардлагыг хангаж зориулалтын цэгт хаяж байх.
3. Аюултай хог хаягдлыг аюултай хог хаягдлын төвлөрсөн байгууламж, эсхүл тогтоосон цэгт зөөн тээвэрлэх буюу булшлах.
4. ААН, байгууллага, нөхөрлөл, үйлдвэр, үйлчилгээний явцад үүсдэг хог хаягдлын сэмжээ түүний тухай мэдээллийг сумын ЗДТГ-т үнэн зөв мэдээлж байх.
5. Хог хаягдлын ангилан хаях талаар зохих мэдээллийг ажилтандаа эзэмшүүлж ноулгүй ажиллагааны шаардлагыг ханган ажиллах.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

ХОЁР.Сумын ЗДТГ-н эрх үүрэг

1. Монгол Улсын хог хаягдалын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийг үндэслэн ААН, нөхөрлөл, байгууллагаас хог хаягдал гаргасан төлбөр нэхэмжилж авна.
2. Хуулиар олгосон эрхийн дагуу ААН, байгууллага өөрийн Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдалын хэмжээ түүний талаар өгч буй мэдээлэл, орчны ариун цэврийн байдалд хяналт тавьж шаардлага тавих эрхтэй.
3. Хог хаягдалыг ил асгах, орчин тойрныг бохирдуулах, ариун цэврийн шаардлага хангаагүй нөхцөлд эрүүгийн харилцаа хүлээлгэхээргүй бол “Зөрчлийн тухай” хуулийн дагуу хуулийн хариуцлага хүлээлгэнэ.

Гурав.Бусад

1. Монгол улсын хог хаягдлын тухай хуульд өөрчлөлт орсон тохиолдолд төлбөрийн хэмжээг харилцан тохиролцож гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулна.

Гэрээ байгуулсан:

Төв аймаг Заамар сумын
БОХУ-ын байцаагч

[Signature] Г.Ган-Очир

“Монжин далай” ХХК-
ийн захирал
[Signature] Л.Пүрэвдаваа

Хавсралт 13. Хог хаягдлын төлбөр төлсөн баримт

ХААН БАНК		БАНК ХООРОНДЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ / CLEARING SLIP	
		ОНЫ	САР
		2024	10
		ОНЫ	ӨДӨН
		31	
Гүйцэтгэх өгсөө / Value Date:			
Хүлээн авагчийн мэдээлэл / Recipient's Information		Хүлээгэгчийн мэдээлэл / Sender's Information	
Дансны № эсвэл IBAN / Account No or IBAN	Нэр (байгууллага эсвэл хувийн) / Name of organization or individual	Дансны № эсвэл IBAN / Account No or IBAN	Нэр (байгууллага эсвэл хувийн) / Name of organization or individual
100141300947	Тө.За Хог хаягдалын хураанг	5059645151	МОНЖИН ДАЛАЙ
Валют / Currency	Дүн / Amount	Валют / Currency	Дүн / Amount
MNT	*1,000,000.00*	MNT	*1,000,000.00*
Шилжүүлэх утга / Description		Шилжүүлэх дэргэлт / Transaction date	
ТӨ.ЗА ХОГ ХАЯГДАЛЫН ХУРААНГ МОНЖИН ДАЛАЙ			
Хүлээн авагчийн мэдээлэл / Receiver's Information			
IBAN	Нэр (байгууллага эсвэл хувийн) / Name of organization or individual	Банкны нэр / Bank name	
100141300947	Тө.За Хог хаягдалын хураанг	Төрийн сан	
Шилжүүлэгч болон шилжүүлэгчийн мэдээлэл / Sender and transaction's Information:			
Дансны № эсвэл IBAN / Account No or IBAN	Валют / Currency	Мөнгө / Amount	Гүйцэтгэх өгсөө / Value Date
5059645151	MNT	1,000,000	2024/10/31
Шилжүүлэх утга / Description		Гүйцэтгэгчийн мэдээлэл / Receiver's Information	
Тө.За Хог хаягдалын хураанг		IBAN	Нэр (байгууллага эсвэл хувийн) / Name of organization or individual
		100141300947	Төрийн сан
Энгийн баримтад бичигдсэн бүх мэдээлэл нь үнэн бөгөөд дансанд үндэслэн үйлдвэрлэлийн төлбөр төлсөн хуулийн хариуцлага хүлээх үүрэг хүлээн авч үйлдсэн байна. By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.			
Банкны тэмдэг / For Bank use only	Хувиар / Fee amount	Хувиар / Fee amount	Банкны хяналтын № / Bank staff No
	1830893	00441	00441
			2024/10/31
			POID:000340777266

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 14. ТЭЗҮ хүлээж авсан тушаал, дүнгэлт

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ

2020 оны 08 сарын 07 өдөр

Дугаар Т/130

Улаанбаатар хот

Техник-эдийн засгийн үндэслэл
хүлээн авах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4 дэх хэсэг, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2020 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн т/20-08-07 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Монжин далай ХХК-ийн Цагаан булагийн алтны үүсмэл ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авсанд тооцсугай.

2. Хүлээн авсан техник-эдийн засгийн үндэслэлийн үйлдвэрлэлийн нөөцийг бүртгэж, нөөцийн хөдөлгөөн хийхийг Уул уурхайн үйлдвэрлэл, технологийн хэлтэс (Д.Хангай)-т зөвшөөрсүгэй.

3. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн дагуу уулын ажил явуулах зөвшөөрөл олгох, хяналт тавьж ажиллахыг Уул уурхайн үйлдвэрлэл, технологийн хэлтэс (Д.Хангай)-т даалгасугай.

4. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан үйлдвэрийн хүчин чадал, техник, тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж байхыг Уул уурхайн үйлдвэрлэл, технологийн хэлтэс (Д.Хангай)-т даалгасугай.

5. Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Цагаан булагийн алтны үүсмэл ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийг диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт энэхүү тушаалыг хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 5 өдөрт багтаан Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвийн Геологийн баримтын төв архивд хүлээлгэн өгөхийг Монжин далай ХХК-д даалгасугай.

ДАРГА

Х.ХЭРЛЭН

53701107

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2020 оны 06 сарын 30 өдөр

Дугаар Т/20-08-07

Улаанбаатар хот

Төв аймгийн Заамар
сумын нутагт орших MV-014506
тоот ашиглалтын тусгай
зөвшөөрөлтэй Цагаан булагийн
алтны үүсмэл шороон ордыг ил
аргаар ашиглах техник-эдийн
засгийн үндэслэлийг хэлэлцсэн
тухай

“Монжин далай” ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн “Майнинг шорт лонг терм” ХХК боловсруулсан Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших Цагаан булагийн алтны үүсмэл шороон ордыг ашиглах техник эдийн засгийн үндэслэлд Монгол улсын уул уурхайн зөвлөх инженер Ч.Энхбаяр зөвлөж, шинжээч Монгол улсын зөвлөх инженер Ж.Оюунаа шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Цагаан булагийн алтны үүсмэл шороон ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэл нь Төслийн талбайн товч мэдээлэл, Ордын судалгааны түүх, геологийн тогтоц, Хайгуулын ажлын аргачлал нөөцийн тооцоо, Олборлолтын технологи, Баяжуулалтын технологи, Дэд бүтэц, Хүний нөөц, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Байгаль орчин, Зах зээлийн судалгаа, Эдийн засаг гэсэн 11 бүлэг 191 хуудас тайлбар бичиг болон 15 ширхэг хавсралт зурагт материалуудаас бүрдсэн байна.

2. Цагаан булагийн алтны үүсмэл шороон ордын нөөцийг ЭБМЗ-ийн 2020 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрийн хуралдааны ХХ-02-09 дугаар дүгнэлт, Ашигт малтмалын газрын даргын 2020 оны 04 сарын 15-ны өдрийн Н/23 дугаар тушаалаар MV-014506 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн Боломжтой (С) зэрэглэлээр 96.1 мян.м3 элсэнд 10.171 кг алт химийн цэврээр бүртгэсэн байна.

3. Төсөлд үйлдвэрлэлийн нөөцийг бодохдоо ашиглалтын үеийн бохирдол 7.4 %-аар (7.07 мян.м3), 103.17 мян.м3 элсэнд 10.171 кг алт байхаар тооцсон байна. Уурхайн хүрээний нийт урт 637 м, уурхайн урт 236 м, уурхайн өргөн 115 м, газрын гадаргаас хамгийн гүн хэсэгтээ 14 м, хамгийн нам хэсэгтээ 4.9 м, дунджаар 7.4 м гүнтэй ил уурхай үүснэ.

4. Хөрс хуулалтын хэмжээ харьцангуй багатай бөгөөд элсийг автотээвэртэй дотоод овоолготой ашиглалтын системээр ашиглахаар төсөлд тусгасан байна.

00002662

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

5. Элс угаан баяжуулах цех нь жилд 60 мян.м3 элс баяжуулах хүчин чадалтай байна. Төсөл хэрэгжих 2 жилийн хугацаанд нийт 98.59 мг/м3 /химийн цэвэр/ дундаж агуулгатай 103.17 мян.м3 элс буюу 10.171 кг алтыг баяжуулж, 83.7%-ийн металл авалттай 8.51 кг алт үйлдвэрлэхээр байна.

6. 1м3 элс угаан баяжуулахад 4 м3 ус зарцуулна. Үйлдвэрийн технологийн усны 70% эргүүлэн ашиглах бөгөөд 30% буюу 1.2 м3 цэвэр ус шаардлагатай байна. Баяжуулах үйлдвэрийн хэрэгцээт усны хэмжээ 16.61 л/сек байна. Төсөл хэрэгжих нийт хугацаанд 123.8 мян.м3 ус зарцуулагдана. Ордыг ашиглах үйлдвэрийн усыг үүсмэл нуур болон худаг, ундны усыг гүний худгаас авч хэрэглэхээр тусгажээ.

7. Ордын алт агуулсан элсийг Скруббер СКБ-1.4, шлюз, баяжуулах ширээ СКО-2, технологийн усны Д 630-906, насос цэвэр усны Д 200-906-2 насосуудаар угаан баяжуулахаар төлөвлөсөн байна.

8. Цагаан булагийн алтны уурхайн цахилгааны эх үүсвэрээ Дархан Сэлэнгийн цахилгаан түгээх сүлжээний Төв аймгийн Заамар сумын Баясгалантын 110/35/06 кВ-ийн станцаас хангана.

9. Ордын ашиглалтын хугацаанд нийт 23 хүний ажлын байр бий болох болж, 1 ажилтны сарын дундаж цалин 1.226 сая.төг байна.

10. Төслийг хэрэгжүүлэгч "Монжин далай" ХХК нь байгаль орчин, нөхөн сэргээлтийн тухай Монгол улсын холбогдох хууль тогтоомж, стандартуудыг мөрдлөг болгон ажиллана. Байгаль орчин, хаалт, нөхөн сэргээх ажлын хэрэгжилтэд анхаарч ажиллахыг төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгжид анхааруулахаар тогтов. Үйлдвэрийн байгаль орчин хамгаалах, нөхөн сэргээх, мониторингийн зардалд нийтдээ ашиглалтын хугацаанд 39.6 сая төгрөг зарцуулахаар тусгажээ.

11. Уурхайн хөрөнгө оруулалт 249.5 сая төгрөг байна. 1 гр алтны бүрэн өөрийн 85,562.3 төгрөг, 1 м3 угаах элсэнд ногдох өртөг 7,060.4 төгрөг байх ба төслийн хугацаанд нийт 1.291 тэрбум төгрөгийн борлуулалтын орлоготой байна. 728.4 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны зардалтай, татвар төлсний дараа 507 сая төгрөгийн цэвэр ашигтай ажиллахаар тооцоолсон.

12. Үйл ажиллагааны мөнгөн урсгалаас хөрөнгө оруулалтын зардлыг хассан ашгийг жилийн 10-20%-ийн дискаунтын (хорогдуулалт) нормоор бууруулан, өнөөгийн мөнгөнд шилжүүлсэн цэвэр ашгийг (NPV@10%) тооцвол 26.8 сая төгрөг. Төсөл нь хөрөнгө оруулалтаа /хөрөнгө оруулалтын анхны жилээс/ 6 сарын хугацаанд бүрэн нөхөх бөгөөд дотоод өгөөжийн норм (IRR%) 11.8% байна.

13. Төслийн хугацаанд нийт 139.0 сая төгрөгийн татвар хураамжийг улс болон орон нутгийн төсөвт оруулна.

14. Төсөлд шаардлагатай мэргэжлээр Монгол улсын иргэдийг бэлтгэх тэдгээрийг ажлын байраар хангах нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх нийгмийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлж байгаль орчныг нөхөн сэргээх хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн талаар холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байхыг ЭБМЗ-өөс даалгаж байна.

15. Техник, эдийн засгийн үндэслэл нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн төвшинд чанартай сайн боловсруулсан, үйлдвэрийн

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, угаах үйлдвэрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах зэрэгт туслах баримт бичиг болжээ.

16. Энэхүү техник, эдийн засгийн үндэслэл нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан “Ашигт малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник, эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам”-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.

17. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан болон усан хангамж, дэд бүтэц, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан Уул уурхайн зураг төслийн “Майнинг шорт лонг” ХХК хариуцах, түүний үнэн бодит байдал, чанарт гаргасан дүгнэлтийг шинжээч Монгол улсын зөвлөх инженер Ж.Оюунаа хариуцах.

18. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж, ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байх нь зүйтэй.

19. Захиалагч компани Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэр гарснаас хойш 5 хоногт багтаан Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй. Энэ үүргээ хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын дарга гаргасан шийдвэрээ түдгэлзүүлэх, цуцлах эрхтэйг анхааруулах нь зүйтэй.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн “Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Цагаан булагийн алтны үүсмэл шороон ордыг ил аргаар ашиглах техник эдийн засгийн үндэслэл”-ийг хүлээн авах шийдвэр гаргахыг уламжлахаар шийдвэрлэв.

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.МӨНХТӨР

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ДЭЛГЭРЖАРГАЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

Э.БОЛД-ЭРДЭНЭ